

Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Tranøy kommune

2012 - 2015

**Vedtatt i utvalg for oppvekst, kultur og omsorg 27.8.2012, sak
46/12**

Vedtatt i Tranøy kommunestyre 4.9.2012, sak 72/12

Innholdsfortegnelse:

1 Forord	3
2 Innledning	4
2.1 Bakgrunn for rusmiddelpolitisk handlingsplan	4
2.2 Kommunens arbeid med planen	4
3 Beskrivelse av rusmiddelsituasjonen	4
3.1 Rusmiddelsituasjonen i Norge	4
3.2 Utvikling av alkohol- og narkotikaforbruket i Tranøy kommune	6
4. Vurdering av rusmiddelsituasjonen i Tranøy	6
4.1 Rusmiddelbruk som problem i Tranøy	6
5 Rusmiddelpolitiske mål og strategier	6
5.1 Nasjonale mål og strategier	6
5.2 Kommunale mål og strategier	6
6.0 Tiltak	7
6.1 Forebyggende tiltak	7
7 Gjennomføring av planen	11
7.1 Kompetanse	11
7.2 Samarbeid	11
7.3 Viktige tiltak	11
7.4 Økonomi	12
7.5 Evaluering og rullering av planen	13

1.0 FORORD

En rusmiddelpolitisk handlingsplan er en oversikt over hva de ulike etater gjør av rusforebyggende arbeid, konkretisert gjennom mål og tiltak. Den skal vise hvordan etatene skal samordne arbeidet, den skal ha politiske innspill, og den skal behandle prinsipielle saker. Her kan nevnes:

- Rusmiddelomsorgen generelt
- Rusforebyggende arbeid
- Behandling og ettervern
- Skjenkebevillinger, bevillingspolitikk
- Kontrolltiltak
- Midler til dette arbeidet.

Hensikten med en ruspolitisk handlingsplan er som følger:

- Redusere sosiale problemer knyttet til rus
- Fremme helhetstenking i holdningsskapende og forebyggende arbeid
- Få en oversikt over hva den enkelte etat gjør i forhold til rusforebyggende arbeid
- Videreutvikle tverrfaglig samarbeid

I alkoholpolitikken er det kryssende interesser. Vi skal ta hensyn til sosiale og helsemessige forhold, og samtidig se næringsinteressene i alkoholpolitikken. I Norge er det likevel en tradisjon at det helse- og sosialpolitiske aspektet har vært det viktigste, og regjeringen anbefaler kommunene å legge vekt på det forebyggende arbeidet. I denne planen for Tranøy er det lagt vekt på at det rusforebyggende arbeidet må samordnes og koordineres på en god måte mellom de ulike etatene. Planen sier også at barn og unge skal prioriteres.

Røyking er viet lite plass i handlingsplanen. Det betyr ikke at det er et ubetydelig problem.

Den rusmiddelpolitiske planen skal sees i sammenheng med kommuneplanen og andre relevante planer.

2.0 INNLEDNING

2.1 Bakgrunn for rusmiddelpolitisk handlingsplan

Etter alkoholloven § 1-7d (01.01.98) er kommunen pålagt å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan som skal rulleres hvert 4.år, senest 30.juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Det er imidlertid naturlig å se alkohol- og narkotikapolitikken i sammenheng og utvikle en helhetlig rusmiddelpolitisk handlingsplan, blant annet fordi forskningsresultater viser at det er årsakssammenhenger mellom tilgjengelighet, tidlig alkoholdebut og bruk av narkotika. Rådmannen er opptatt av å ha en plan som er i samsvar med innbyggernes ønsker og behov. Det at kommunen skal ha en helhetlig plan betyr at vi må se de rusmiddelpolitiske utfordringene i sammenheng, prioritere forebyggende tiltak og hjelpetiltak ut fra Tranøy kommunes situasjon og behov.

Bevillingspolitikken skal fungere som et styringsinstrument for folkevalgte organer og administrasjonen, samt angi rammebetingelser for næringen.

2.2 Kommunens arbeid med planen

Tranøy kommune har kun vedtatt alkoholpolitiske retningslinjer som er vedtatt av kommunestyret 21.6.2005. Dette arbeidet ble forberedt av kontrollutvalget for alkoholsaker i 2005. Det er ikke valgt kontrollutvalg etter alkohollovens §1-9. For tiden er selve kontrollen overført til Alkontroll.

Det ideelle burde imidlertid være at det settes ned en tverrfaglig og tverretatlig sammensatt arbeidsgruppe med mandat å utarbeide et forslag til rusmiddelpolitisk plan som skal sikre at

- kommunens ansvar for å opprettholde og/eller iverksette tiltak som er pålagt innenfor lovverket blir ivaretatt
- planen forankres i kommunens ledelse og i virksomhetene som skal gjennomføre tiltakene
- nasjonale og lokale målsettinger følges opp
- det foreligger forslag til bevillingspolitiske retningslinjer og forskrifter for perioden 2012 til 2015

3.0 BESKRIVELSE AV RUSMIDDELSITUASJONEN

3.1 Rusmiddelsituasjonen i Norge

En oversiktlig beskrivelse av rusmiddelsituasjonen finnes i Statusrapport om Rusmiddelsituasjonen i Norge, utgitt av Arbeids- og sosialdepartementet, i oktober 2011. Av denne fremgår ingen alarmerende utvikling i rusmiddelbruken blant befolkningen som helhet eller i ungdomsgruppene. Alkoholforbruket går litt opp, mens narkotikamisbruket minker noe. Rapporten anslås at 200 000 barn lider under foreldrenes rusmisbruk. Denne risikoutsatte gruppen defineres som satsingsområde fra regjeringens side.

Alkoholforbruk

Det registrerte alkoholforbruket blant nordmenn er i snitt drøyt 6 liter ren alkohol i året. I tillegg kommer det uregistrerte forbruket på om lag 1,8 liter. Øl utgjør halvparten av all alkoholen vi drikker. Brennevinsomsetningen har vært forholdsvis stabil, mens vinkonsumet nesten har doblet seg de siste ti årene. Det samlede forbruket har økt siden 1990.

Hvor mye drikker vi?

I 2003 var det registrerte alkoholforbruket per innbygger over 15 år i overkant av 6 liter ren alkohol. Dette er det høyeste alkoholforbruket siden 1875. Øl utgjør nesten halvparten av forbruket målt i ren alkohol, vin en tredjedel og brennevin en femtedel. Rusbrus utgjorde rundt 3,5% av det totale forbruket i 2003.

Det er øl og vin som har økt mest i løpet av de siste tjue årene. Brennevinsomsetningen har lenge vært på vei nedover, men de siste årene har vi sett en liten økning. Økningen i vinomsetningen knyttes gjerne til et såkalt "kontinentalt" drikkemønster, der man drikker ofte og lite om gangen. Nye kontinentale vaner har imidlertid ikke erstattet det nordiske drikkemønsteret med helgefyll og beruselse, men kommer i tillegg.

I tillegg til de alkoholholdige drikkene som inngår i statistikken over registrert omsetning, drikkes det også betydelige mengder uregistrert alkohol i form av legalt tilvirket hjemmelaget øl eller vin, eller illegalt hjemmebrent brennevin, foruten smuglervarer og alkohol importert av reisende i forbindelse med utenlandsreiser. I Norge antas det uregistrerte forbruket å være relativt stort, anslagsvis 25-30 prosent av totalforbruket. Smugling av brennevin og sprit, hjemmebrenning, hjemmeproduksjon av vin, grensehandel og tax-free-handel er de viktigste kildene for uregistrert alkohol. Alkohol som drikkes av nordmenn mens de er på reiser i utlandet, blir naturlig nok ikke registrert i den norske alkoholstatistikken.

Årlig omsetning av øl, vin og brennevin. Liter ren alkohol per innbygger 15 år og oppover:

Vare	Øl	Vin	Brennevin	Fruktdrikk m. alkohol	Totalt
1980	2,77	0,75	2,46	-	5,98
1985	2,63	0,82	1,77	-	5,22
1990	2,81	0,95	1,24	-	4,99
1995	2,75	1,04	1,00	-	4,79
1997	2,95	1,28	1,01	0,04	5,28
2000	2,93	1,62	1,05	0,07	5,66
2001	2,82	1,60	1,00	0,07	5,49
2002	2,89	1,81	1,12	0,07	5,89
2003	2,76	1,84	1,22	0,07	6,03
2004	2,96	1,90	1,25	0,11	6,22
2005	2,98	2,0	1,28	0,11	6,37
2006	3,01	2,05	1,30	0,11	6,46
2007	3,02	2,11	1,35	0,12	6,60
2008	3,06	2,23	1,33	0,13	6,75
2009	2,96	2,28	1,31	0,13	6,68
2010	2,94	2,32	1,26	0,14	6,66

Narkotikamisbruk

Narkotikamisbruket i befolkningen som helhet og i ungdomsgruppene øker ikke, men er stabilt på et nokså høyt nivå. Antall narkotikarelaterte dødsfall øker fra 172 i 2003 til 223 i 2004, men er fortsatt vesentlig lavere enn i 2001. Alkoholrelaterte dødsfall var 422 i 2003, men her antas det å være en betydelig underrapportering.

Andelene ungdom som har prøvd cannabis har gått ned fra 17 prosent i 2003 til 13,4 prosent i 2004. Tilsvarende har andelen som har brukt cannabis de siste månedene blitt redusert fra 8,1 prosent i 2003 til 6,3 prosent i 2004.

Narkotikadødsfall i Norge er i hovedsak relatert til inntak av heroin, og der stoffet er tatt gjennom injisering. Det var en sterk økning i narkotikadødsfall fra siste halvdel av 1990-tallet og fram til 2001. Antall narkotikadødsfall rapportert fra Kripos etter 2002 viser en klar nedgang, og synes å ha stabilisert seg på et lavere nivå. Det er vesentlig flere narkotikadødsfall blant menn enn kvinner. Narkotikadødsfall er ikke bare et hovedstadsfenomen. 2006 var det første året det var registrert narkotikadødsfall i alle landets politidistrikt.

3.2 Utvikling av alkohol- og narkotikaforbruket i Tranøy kommune

Nedenfor viser tabell omsetningstall av alkohol for Tranøy kommune. Omsetningstallene er omtrentlige. Dette fordi noen av tallene er hentet fra et fakturaprogram som ikke eksisterer. Men en kan finne dem i bilagene for regninger til salgs- og skjenkestedene i kommunen.

År	Salg øl	Skjenking øl	Skjenking vin	Skjenking brennevin
1999	16000	58	30	2
2002	29577	562	323	76
2008	8694	55	14	3

Vi har ikke tilgjengelige statistikker på straffesaksmengden innenfor de angitte områdene.

4.0 VURDERING AV RUSMIDDELSITUASJONEN I TRANØY

4.1 Rusmiddelbruk som problem i Tranøy

Ut fra politiets kjennskap til situasjonen er det ikke store endringer innenfor rusbildet/rusmiljøet i Tranøy.

5.0 RUSMIDDELPOLITISKE MÅL OG STRATEGIER

5.1 Nasjonale mål og strategier

I ”Regjeringens handlingsplan mot rusmiddelproblemer 2006-2008” finner vi følgende mål:

Hovedmål:

- Redusere sosiale og helsemessige skader av rusmiddelbruk betydelig
- Viktige delmål:
- Forebygge alle typer rusmiddelbruk, med særlig fokus på forebyggende arbeid blant barn og ungdom
- Bedre tilgangen til effektiv rådgivning, hjelp og behandling for personer med rusmiddelproblemer og deres pårørende
- Oppnå en vesentlig reduksjon i forekomsten av rusmiddelrelaterte helseskader og antallet rusmiddelrelaterte dødsfall

Rusmiddelpolitikken omfatter både alkohol og narkotika. Den nasjonale planen mot rusmiddelproblemer vektlegger sterkt en politikk som regulerer tilgjengeligheten av rusmidler.

5.2 Kommunale mål og strategier

Visjon:

- Tranøy kommune skal redusere og motvirke misbruk av rusmidler.

Hovedmål:

- Tranøy kommune skal redusere rekruttering, gjøre et godt forebyggende arbeid og sørge for å ha gode tilbud til de innbyggerne som sliter med rusrelaterte helseplager.

Delmål:

- Tranøy kommune vil:
 1. Drive et godt forebyggende arbeid blant barn og unge
 2. Redusere sosiale problemer ved å motvirke misbruk av rusmidler
 3. Ha et godt samordnet, tverrfaglig samarbeid i det forebyggende arbeidet.
 4. Regulere tilgjengelighet av alkohol
 5. Søke å oppnå et bedre behandlingstilbud og ettervern lokalt, herigjennom utvikle tiltak rettet mot rusavhengiges familie/pårørende

For å kunne arbeide mot disse overordnede målene, må den rusmiddelpolitiske handlingsplanen samordnes med kommunens øvrige planer. Det er behov for tiltak som til sammen kan ha effekt hos ulike grupper av befolkningen, på kortere og lengre sikt.

6.0 TILTAK

Forebyggende tiltak

Delmål 1: Tranøy kommune vil drive et godt forebyggende arbeid blant barn, ungdom og voksne

Delmål 2: Tranøy kommune skal redusere sosiale problemer ved å motvirke misbruk av rusmidler.

I tråd med regjeringens satsingsområde, vil også Tranøy kommune prioritere forebyggende arbeid med barn og unge. Barn og ungdom som bor i hjem hvor det foregår rusmisbruk, er en særlig utsatt gruppe.

- Helsestasjon, skole, kultur-, sosial- og helseetaten skal drive et godt og planlagt arbeid i forebygging av rusmiddelproblemer.
- Kommunen skal drive holdningsskapende arbeid blant foreldrene. Eksempler på dette kan: Temakvelder, brosjyre til foresatte/foreldre, ”god-nabo-kampanje”, kurs i grensesetting.
- Kommunen skal legge til rette for et bredt samarbeid med frivillige organisasjoner i det forebyggende arbeidet.
- Kommunens lokaler kan lånes bort til ungdom vederlagsfritt.
- Tranøyskolene skal arrangere minst 1 temakveld i året for foreldrene med tema rus, fra og 7. klassetrinn. Her skal politi og helse- og sosialetaten involveres.
- Tranøyskolene skal tidlig prøve å fange opp elever i risikosone.

Med hensyn til forebyggende tiltak for voksne nevner vi:

- Fastlegene og helsestasjonene er viktige arenaer for forebyggende arbeid. Under svangerskapskontroll, barselgrupper og på spedbarnskontroll kan bruk av og misbruk av rusmidler være samtaleemner.
- Barnehagene er en annen arena som gjennom sitt daglige møte med foreldre og ved foreldrearrangementer aktivt bidrar til støtte og nettverksbygging blant foreldre.
- Foreldreveiledning kan også være et tilbud til foreldre som har ungdom mellom 13 år og 23 år, og som synes hverdagen med ungdom i familien byr på større utfordringer enn de synes de kan mestre.
- Foreldre er viktige rollemodeller, også i rusforebyggende sammenheng. Foreldre er en ressurs i barn og unges oppvekst som det offentlige må anerkjenne og aktivt bruke på ulike samarbeidsarenaer. Det er behov for å styrke samarbeidet hjem – helsestasjon/barnehage/skole som et forebyggende tiltak i tråd med målsettingen om tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.

Delmål 3: Tranøy kommune skal drive et godt samordnet, tverrfaglig samarbeid i det forebyggende arbeidet

- Tranøy kommune skal fortsette med Samordning av Lokale kriminalitetsforebyggende Tiltak (SLT). SLT har som hovedmål å bidra til å etablere og samordne tverrfaglighet når det gjelder forebyggende arbeid innenfor psykososiale problemer, rus og kriminalitet.
- Kommunen skal ha et samarbeid med NAV Tranøy som tiltak mot arbeidsløshet.
- Helse- og sosialetaten skal ha et fortløpende samarbeid med Oppfølgingstjenesten i videregående skole.
- Få gjennomført ei nyetablering av AKAN-utvalget (Arbeidslivets Komité mot Alkoholisme og Narkomani). Dette utvalget skal formidle hjelp til ansatte med rusproblemer.

Delmål 4: Tranøy kommune skal redusere tilgjengeligheten av alkohol.

Tilgjengeligheten av alkohol reguleres blant annet gjennom bevillingsordningen, fastsettelse av vilkår hvordan salg og skjenking skal skje, samt kontroll med at vilkårene blir overholdt. Alle bevillinger skal utøves i henhold til alkohollovens regler. Overtredelse av alkoholloven eller forskrifter gitt i medhold av den, kan medføre inndragning av bevillingen. Slike overtredelser er også straffbare.

Endringer i alkoholloven har styrket kommunen som alkoholpolitisk aktør. Vi har et kommunalt bevillingssystem der tilgjengeligheten av alkohol for forbrukerne i stor grad bestemmes av lokale politiske organer og administrasjon. Det er nok en del næringsinteresser knyttet til salg og skjenking av alkohol, samtidig som det er utstrakt enighet i samfunnet om at man skal begrense omfanget av forbruket. Dermed ser man kryssende interesser som søkes ivare tatt ved at kommunene settes bestemmelser for åpnings- og skjenketider, antall bevillinger og bevillingsperioder.

I en så liten kommune som Tranøy, er det lett å overholde oversikt over bevillingene. Dermed ser vi det som unødvendig å lage detaljerte retningslinjer for hvordan tildeling av bevillinger skal skje. Kommunen finner det heller ikke nødvendig å sette tak på antall salgs- og skjenkebevillinger. I forrige periode ble det likevel satt et tak på fem faste skjenkebevillinger, noe som også ble overholdt.

Det finnes ulike typer bevillinger. En *ambulerende bevilling* er ikke knyttet til en spesiell person eller sted og blir gjerne brukt i kommuner med tak på antall bevillinger. Hos oss er dermed mest aktuelt å bruke begrepet *bevilling for en enkelt anledning* ved søknader som gjelder skjenking i et kort tidsrom.

Salgsbevillinger

Tranøy kommune har 2 salgssteder med kommunal bevilling for salg av middels sterkt øl: Joker Stonglandseidet og Joker Vangsvik. Salgsbevillingene gis for 4 år av gangen, med opphør senest 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Bevilling for øl gis kun til dagligvareforretninger.

Skjenkebevillinger

Tranøy kommune har tildelt 2 skjenkebevillinger: Tranøybotn Camping, Hyttekroa og Base Camp Senja, Jordhuset. Skjenkebevillingene gis for 4 år av gangen, med opphør senest 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Det tillates bevillinger for en enkelt anledning og for skjenking til deltakere i sluttet selskap.

Salgs- og skjenketider i kommunen

Alkoholloven inneholder bestemmelser om normal- og maksimaltider for salg og skjenking av alkohol. Kommunen kan innskrenke eller utvide tiden for skjenking/salg. Skjenking av brennevin mellom kl. 03.00 og kl. 13.00 og skjenking av øl/vin mellom kl. 03.00 og kl. 06.00 er forbudt.

I Tranøy kommune gjelder følgende skjenke- og salgstider (komm.styret 2005):

- Skjenking av øl, sterkøl, vin og brennevin kan skje fra kl. 13.00 – kl. 01.00. For natt til lørdag og natt til søndag utvides skjenketiden for øl, sterkøl, vin og brennevin til kl. 02.00.
- Dagligvareforretninger kan selge øl etter lovens maksimaltid som er til kl. 20.00 på hverdager og til kl. 18.00 på søn- og helligdager, unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag. I Tranøy kommune stenger Jokerbutikkene kl. 18.00 på hverdager og kl. 15.00 på lørdager.

- **Delegasjon og saksbehandling**

Bevillingssystemet er et viktig alkoholpolitisk instrument. I utgangspunktet er bevillingsmyndigheten lagt til kommunestyret. Bevillingsmyndigheten kan imidlertid delegeres, for eksempel til administrasjonen, i henhold til delegasjonsreglene i kommuneloven. Tranøy kommune har delegert alle saker i bevillingssystemet ved delegasjonsvedtak 28. oktober 2008.

Delegasjon til rådmannen v/konsulent fellestjenesten

- Fast skjenkerett
- Leilighetsvis skjenkerett
- Utøvelse av skjenkebevilling utenfor det godkjente skjenkestedet
- Ettergivelse av salgsavgift
- Godkjenning og skifte av skjenkebestyrer
- Endring av skjenketid og vilkår for bevilling
- Andre oppgaver.

Det finnes alkoholpolitiske retningslinjer som bør endres noe i forhold til endringer i alkoholloven.

Gebyr for salg og skjenking

Kommunen skal med hjemmel i alkoholloven fastsette gebyr for salgs- og skjenkebevillingene. Gebyret skal sikre kommunen en viss dekning til søknadsbehandling og kontroll.

- Gebyr for salgs- og skjenkebevilling (faste) er fastsatt av departementet og utregnes ut fra mengde omsatt alkohol. Minstegebyret er kr 1200,- for salgsbevilling og 3500,- for skjenkebevilling.
- Gebyr for salg: Kr 0,17 pr vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1.
- Skjenking: Kr 0,34 pr vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1
Kr 0,94 pr vareliter for alkoholholdig drikk gruppe 2
Kr 3,07 pr vareliter for alkoholholdig drikk gruppe 3.
- For ambulerende bevilling og enkeltanledninger kreves et gebyr på kr 250,-.

Kunnskapsprøven

Kommunen er ansvarlig for å gjennomføre kunnskapsprøver for styrere og stedfortrederer i virksomheter som har eller søker om kommunal salgs- eller skjenkebevilling. En slik prøve skal avlegges ved kommunens felleskontor.

Kontroll og reaksjoner

Tranøy kommune har pr dato avtale med Alkontroll om kontroll med utøvelsen av bevillingene. Utgiftene til Alkontroll utgjorde i 2011 kr 18.600.-.

Kontroll av salgs- og skjenkestedene skal gjennomføres så ofte som behovet tilsier. Det skal gjennomføres minimum 3 årlige kontroller per sted. Etter kontrollene blir det inngitt skriftlig rapport til kommunen. Eventuelle merknader blir oversendt formannskapet for videre behandling. Ved overtredelse på alkoholloven har kommunen anledning til å inndra bevillingen eller komme med andre reaksjoner. Det har ikke kommet inn merknader eller overtredelser i Tranøy kommune de siste årene.

Delmål 5. Søke å oppnå et bedre behandlingstilbud og ettervern lokalt, herigjennom utvikle tiltak rettet mot rusavhengiges familie/pårørende

Behandling

Behandling omfatter en lang rekke tiltak som inkluderer identifikasjon, kartlegging, vurdering, rådgivning, terapi, omsorg og oppfølging av personer med rusmiddelproblemer. Staten har overtatt ansvaret for all rusbehandling i institusjon, mens kommunen har ansvar for ettervern (Rusreformen 2004).

God behandling og ettervern krever et utstrakt tverrfaglig samarbeid mellom etater:

- Legetjenesten
- Psykisk helsearbeid (psykiatrisk sykepleier)
- Sosial- og barnevernstjenesten
- Helsesøster-/jordmortjenesten
- Hjemmesykepleien
- Spesialisthelsetjenesten.

Disse aktørene skal i følge Sosialtjenesteloven og Kommunehelseloven:

- Hjelp den enkelte til å komme bort fra sitt misbruk.
- Gi råd og veiledning, samt hjelp til misbrukerens familie.
- Sørge for behandlingsopplegg i nærmiljøet eller egnet institusjon.
- Utarbeide individuelle planer for rusmiddelmisbrukere.

Dette medfører for eksempel at lege og helse/sosialetat i fellesskap må lage individuelle planer for oppfølging. NAV-etat og næringsliv er også naturlige samarbeidspartnere.

Sosialtjenesten skal samarbeide med jordmor/helsesøster-tjenesten for å oppdage/veilede gravide rusmisbrukere.

Eksterne tiltak er henvisning til egnet rusbehandlingsinstitusjon i Troms og spesialisthelsetjenesten.

Tranøy kommune ser på det som svært viktig at misbrukere har en meningsfylt hverdag. Tranøy kommune skal ha et tilrettelagt tilbud til mennesker med nedsatt arbeidsevne. Dette kan være en avdeling innen MITRA AS.

Kommunen skal føre internkontroll for å sikre at virksomheten og tjenesten i forhold til rusmisbrukere er i tråd med kravene i Sosialtjenesteloven.

Ettervern

Ettervern er et viktig, men ”usynlig” forebyggende arbeid blant rusmisbrukere. Arbeidet har som formål å hindre brukere å vende tilbake til misbruk. Det er vanskelig å forsvare ressursbruk innenfor behandling/ettervern fordi effektene er lite målbare. Likevel ønsker vi å bedre ettervernet i kommunen da arbeidet er regningsvarende på sikt.

Behovet for ettervern må vurderes individuelt. Aktuelle tiltak kan være støttekontakt, jevnlig og tett oppfølging fra helse- og sosialtjenesten og opprettelse av selvhjelpsgrupper. Kommunen skal også vurdere tiltak som primærkontakt eller ansvarsgrupper for de som ønsker det.

7.0 GJENNOMFØRING AV PLANEN

7.1 Kompetanse

Tranøy kommune innehar en viss kompetanse på de fleste av planens områder. Det vi mangler er kunnskaper for å ivareta dobbeltdiagnoser (rus/psykiatri). Kommunen ønsker at denne kunnskapen skal finnes blant de ansatte og vil i framtida prioritere kurs/etterutdanning på dette feltet.

7.2 Samarbeid

For at rusmiddelpolitisk plan skal være et godt redskap for kommunene, er det viktig at den har et helhetlig perspektiv. Dette vil forutsette at den er tverrfaglig og tverretattlig. I Tranøy kommune innebærer dette at SLT-arbeidet fortsetter.

Flere av de offentlige etatene samarbeider godt, men ser at kommunen bør få på plass samarbeid med NAV. Kommunen må også prioritere å få i gang AKAN-utvalget etter en lang periode med lite arbeid og informasjon. Dessuten bør frivillige organisasjoner inviteres til å være med i det rusforebyggende arbeidet der det er naturlig.

7.3 Viktige tiltak

For å få gjennomført denne rusmiddelpolitiske planen, ser vi på enkelte faktorer som avgjørende for å lykkes.

1. *Fortsette SLT-samarbeidet.* Kombinasjonen av en miljøarbeider i kommunen og ei sammensatt SLT-gruppe kan drive godt rusforebyggende arbeid blant barn og unge.
2. *Drive målrettet og kontinuerlig holdningsskapende arbeid blant foreldre og foresatte.* Vi ser på det som svært viktig å informere og lage gode arenaer for foreldrene når det gjelder temaet rus. Vi vil ha ei foreldregruppe i Tranøy kommune som har kunnskaper om rus og rusproblematikk, og som tar problemet på alvor.
3. *Om mulig opprette en stilling som miljøarbeider i 50% stilling.* Denne funksjonen skal sørge for å koordinere tverretattlig samarbeid samt frivillige lag og foreningers innsats i det forebyggende arbeidet. Miljøarbeider setter også i gang nye situasjonsbetingede tiltak. Ei slik stilling vil fortløpende ha god oversikt over ungdomsmiljøet i Tranøy.

7.4 Økonomi

De fleste tiltak i denne planen kan gjennomføres innenfor dagens rammer. De berørte etater pålegges å gjennomføre tiltakene gjennom egen virksomhet/egne budsjetter.

Ei miljøarbeiderstilling i 50% bør innarbeides i budsjettene som fast stilling.

Ved kompetanseheving innenfor helse- og sosialetaten bør videreutdanning innenfor rus/psykiatri prioriteres faglig og økonomisk.

Salgs- og skjenkeavgiften dekker i sin helhet kontrollutgiftene.

7.5 Evaluering og rullering av planen

Planen bør behandles i hver kommunestyreperiode. I forbindelse med rullering kan det være hensiktsmessig at planen evalueres. Neste rullering skal foregå høsten 2014.